

LIST PASTERSKI
Metropolity Przemyskiego z okazji rozpoczęcia roku szkolnego 2022/2023

Katechizujemy z rodziną i w rodzinie

I. ŚWIĘCI PRZEZ SWOJĄ POKORĘ UCZĄ PRAWDZIWEJ MĄDROŚCI

W ostatnią niedzielę tegorocznych wakacji, Pan Bóg w swoim słowie poucza nas o potrzebie pokory, która zapewnić może człowiekowi *znalezienie łaski u Pana*¹. Szczególnym przejawem tej łaski jest dar mądrości, która jest nie tyle zasobem wiedzy, co przede wszystkim umiejętnością dobrego, sprawiedliwego życia. Prawdziwą mądrość zdobyli przede wszystkim ludzie święci, dzięki temu, że swoje decyzje i czyny opierali na Ewangelii, nią się kierując i motywując. Z tego względu warto wsłuchiwać się w ich nauki i studiować przykłady ich życia.

Czwierć wieku temu, św. Jan Paweł II, podczas homilii wygłoszonej w Krośnie, mówił do nas, że podkarpacka ziemia jest *przesiąknięta i nabrzmiała świętością* nie tylko św. Jana z Dukli, ale także wielu innych świętych. *Jesteście spadkobiercami tego uświęcenia* – przypomniał nam papież, zachęcając jednocześnie, abyśmy krocząc po tej ziemi, naśladowali owych nauczycieli życiowej mądrości. *Wydała bowiem ta ziemia wielu autentycznych świadków Chrystusa, ludzi, którzy w pełni zawie-rzyli Panu Bogu i poświęcili swoje życie dla głoszenia Ewangelii. Idźcie ich śladami! Wpatrujcie się w ich życie! Naśladujcie ich czyny!*².

Wakacyjny czas stał się dla wielu z nas okazją do odwiedzenia miejsc związanych z życiem naszych świętych patronów. Czyniliśmy to nie tylko z powodów turystycznych, lecz przede wszystkim kierowani wiarą w przemożne wstawiennictwo świętych. Chcieliśmy podjąć refleksję i szukać inspiracji do prowadzenia życia podobnego im: pełnego oddania Bogu i człowiekowi. Indywidualnie, w rodzinnym gronie lub z pątniczą grupą, odwiedzaliśmy licznie sanktuaria rozsiane po naszej podkarpackiej ziemi. Dukla, Korczyna, Przemyśl, Strachocina, Miejsce Piastowe – to tylko niektóre z miejsc, które przypominają nam w tajemniczy sposób owo *bogactwo chwały Jezusa Chrystusa objawiającej się w Jego świętych*³, o których pisał Apostoł Paweł. Dziękuję wszystkim, którzy troszczą się nie tylko o te miejsca, ale także o to, aby nie zaprzepaścić świadectwa życia świętych i błogosławionych.

W aklamacji poprzedzającej odczytanie Ewangelii usłyszeliśmy znane nam dobrze słowa Pana Jezusa: *Weźcie na siebie moje jarzmo i ucicie się ode Mnie, bo jestem cichy i pokornego serca*⁴. Od Jezusa uczyli się życia święci i błogosławieni.

¹ Por. Syr 3,18.

² Homilia św. Jana Pawła II podczas kanonizacji bł. Jana z Dukli, Krosno, 10 czerwca 1997 r.

³ Por. Ef 1,18.

⁴ Mt 11,29.

Z kolei na lekturze żywotów świętych, swoje moralne wzorce kształtowali nasi przodkowie. Idąc za wskazaniem Jezusa budowali Kościół. Rozumieli ten Kościół jako lud Boży, winnicę, Bożą rolę, owczarnię, Ciało Mistyczne, Bożą budowlę. Choć mentalność współczesnego świata zdaje się promować innych idoli i inne wspólnoty życiowe, których postawy często są zupełnie sprzeczne z zasadami Ewangelii, trwajmy wytrwale w szkole Chrystusa. Uczmy się od Niego kształtować Kościół, rozumiany jako wspólnota z Panem Bogiem i wspólnota ludzi między sobą. Owocem takiego myślenia i wynikających z niego działań będzie nasze zbawienie.

II. WYRUSZYĆ W DROGĘ MIŁOŚCI RODZINNEJ

Zakończony w czerwcu Rok Rodziny dał wiele okazji do dowartościowania jej roli w ewangelizacyjnej misji Kościoła. Rodzina jest przecież Kościołem domowym, podstawową komórką żywego Kościoła. Dziękuję za wszelkie inicjatywy duszpasterskie, podejmowane w ostatnim czasie dla umocnienia tej części Kościoła.

Dziękuję duszpasterzom, osobom konsekrowanym i świeckim liderom za ewangelizacyjny trud podejmowany podczas pielgrzymek, ale także podczas licznych turnusów rekolekcji formacyjnych różnych ruchów i stowarzyszeń. Słowa uznania kieruję w stronę rodzin, szczególnie tych, którzy w ramach Ruchu Światło-Życie odbywali swe formacyjne rekolekcje wakacyjne. Wspólnie przeżyty wakacyjny odpoczynek to nie tylko szczególna okazja do pogłębiania osobowych relacji z Bogiem, ale także sposobność do przekazywania wiary swoim dzieciom. Dziecko, które widzi rodziców pobożnie klękających, idących do kościoła czy czyniących z wiarą znak krzyża, kiedy przechodzą obok przydrożnej kapliczki, doświadcza pierwszych religijnych przeżyć, które często pozostawiają trwałe ślady na całe życie. Rodzice, którzy własnym przykładem potrafią przybliżyć swoim dzieciom piękno duchowych sylwetek świętych, są najlepszymi nauczycielami sztuki dobrego życia, także religijnego.

Drodzy Rodzice! To prawda, że zatroskani o dobro swoich synów i córek, jesteście wezwani, by pełni poświęcenia zająć *ostatnie miejsce*, rezygnując niejednokrotnie z kariery, bogactwa, beztroskiego życia, a także – jakże często – ze zwykłego odpoczynku. Nie zapominajcie jednak, że bardziej niż na dobrobyt materialny, Wasze dzieci czekają na wspólnie spędzony czas, na rozmowy, na przykłady mężnego pokonywania przeciwności życiowych. Słowa z Ewangelii: *Każdy, kto się wywyższa, będzie poniżony, a kto się unią, będzie wywyższony*⁵, niech staną się zachętą do rewizji postaw i wytrwałości w ofiarnej służbie Kościołowi obecnemu w Waszych rodzinach. Bądźcie pewni, że jeżeli młodzież będzie widziała rodziców zatroskanych o sędziwych dziadków, osoby chore i potrzebujące pomocy, wtedy sama zapragnie żyć w takim duchu i będzie szanować każdego napotkanego człowieka, także tego, który jest dotknięty wojną i szuka w naszej Ojczyźnie pomocy. Taka postawa wielu polskich rodzin jest konkretnym potwierdzeniem słów, które na zakończenie Roku Rodziny skierował papież Franciszek: *Zachęcam was, abyście zdecydowanie wyruszyli drogą miłości rodzinnej, dzieląc ze wszystkimi członkami rodziny radość płynącą z tego powołania. Niech miłość, której doświadczacie między wami, zawsze będzie*

⁵ Mt 14,11.

*otwarta, wychodząca ku innym, zdolna do «dotykania» najsłabszych i poranionych, których spotykacie na waszej drodze: słabych na ciele i słabych na duszy. Miłość bowiem, także ta rodzinna, oczyszcza się i umacnia, kiedy jest dawana. Kościół jest z wami, co więcej: Kościół jest w was!*⁶.

III. RODZICE NAJLEPSZYMI KATECHETAMI DLA SWOICH DZIECI

Pomimo tego, że Rok Rodziny się zakończył, Kościół nigdy nie przestanie podkreślać, jak wielką rolę w jego posłannictwie spełnia chrześcijańska rodzina. W przededniu rozpoczęcia nowego roku szkolnego warto przypomnieć sobie, że *rodzice chrześcijańscy są pierwszymi i niezastąpionymi katechetami swoich dzieci, do czego uzdalnia ich sakrament małżeństwa*⁷. Rodzina nieustannie pozostaje pierwszym i podstawowym środowiskiem wychowawczym, w którym m.in. kształtują się postawy społeczne. Doświadczenia dobrej rodziny, a co się z tym wiąże, odpowiedzialnych, twórczych i gotowych do poświęceń więzi małżeńsko-rodziny, tworzą solidny fundament pięknego człowieczeństwa. To przede wszystkim rodzice, przy pomocy słowa i przykładu, powinni być dla dzieci pierwszymi zwiastunami wiary⁸. Dom rodzinny jest więc pierwszą szkołą życia chrześcijańskiego i szkołą pięknego człowieczeństwa, a mama i tato są najlepszymi katechetami dla swoich dzieci.

Drodzy Rodzice! Nie zrzucajcie odpowiedzialności za wychowanie, edukację i katechizację Waszych dzieci na parafię, szkołę lub media! Trzeba nam dzisiaj – może bardziej niż kiedykolwiek – odnawiać religijną wrażliwość, czytelnie świadczyć wobec naszych dzieci i młodzieży o przynależności do Kościoła, a także uczyć ich odpowiedzialności za jego piękno. Jako dorośli, nie zatrzymujcie się na poziomie wiary dziecka pierwszokomunijnego i nie ulegajcie pokusie sprowadzania chrześcijaństwa do „świętecznych tradycji”.

Niech na nowo zagości w waszych domach wspólna modlitwa, czytanie Pisma Świętego oraz dobrych książek i prasy religijnej. Uczcie wasze dzieci korzystania z mediów katolickich, proponujcie wartościowe filmy o tematyce religijnej, podejmujcie rozmowy na tematy wiary, Boga i Kościoła. Razem z dziećmi uczestniczcie w każdej niedzielę we Mszy św., modlitwie różańcowej w październiku, roratach czy nabożeństwach wielkopostnych. Z dziećmi podejmujcie post i wyrzeczenia oraz wspólnie przystępujcie do spowiedzi. Módlcie się za swoje dzieci i ze swoimi dziećmi. Sami dbajcie pilnie o rozwój swojego życia duchowego i poznawajcie sumiennie prawdy wiary, aby nimi żyć i przekazywać je swoim dzieciom. Nie wstydźcie się symboli religijnych w waszych domach, dbajcie, by dzieci nosiły medalik. Pomóżcie dzieciom zaangażować się we wspólnoty ministrantów, scholii i innych wspólnot religijnych. Mówcie dzieciom otwarcie, jak trzeba żyć oraz dawajcie im dobry przykład. Brońcie dzieci przed zgorszeniem, zawsze grzech nazywajcie grzechem i przestrzegajcie przed jego skutkami. Uświadamiajcie dzieci i młodzież, że Kościół jest naszym wspólnym domem, o którego piękno mamy się troszczyć.

⁶ Homilia papieża Franciszka podczas Mszy św. z okazji X Światowego Spotkania Rodzin, Rzym, 26 czerwca 2022 r.

⁷ *Christifideles laici*, 34.

⁸ Por. *Lumen gentium*, 11.

Przygotowujemy się w Archidiecezji Przemyskiej do wielkiego wydarzenia wiary, jakim będzie peregrynacja obrazu Najświętszego Serca Pana Jezusa. Będziemy w wierze wpatrywać się w Serce Boga, aby je lepiej poznawać, bardziej miłować i gorliwiej naśladować. Zaangażujemy się w odkrywanie tajemnic Bożego Serca i pomóżmy innym zachwycić się Bożą miłością do człowieka.

IV. MIEĆ ODWAGĘ MĄDRZE WYCHOWYWAĆ

Serce rozumnego rozważa przypowieść, a ucho słuchacza – to pragnienie mędrca – czytamy w Mądrości Syracha⁹. Rozpoczynając rok szkolny i katechetyczny, życzę katechetom, nauczycielom i rodzicom twórczej współpracy dla dobra młodego pokolenia, a co za tym idzie, Kościoła świętego. Niech nie zabraknie Wam światła Ducha Świętego w szlachetnym trudzie kształtowania nie tylko umysłów, ale nade wszystko serc i dusz dzieci i młodzieży. Miejcie odwagę wymagać od siebie i od tych, do których Opatrzność Boża Was posyła. Polecam Was wstawiennictwu błogosławionego Bronisława Markiewicza, wychowawcy o wrażliwym sercu, zatroskanego o dobro swoich podopiecznych, a także św. Andrzeja Boboli, szczerze zatroskanego o jedność i świętość Kościoła. Uczniom życzę wiele zapału i wytrwałości w zdobywaniu wiedzy oraz w kształtowaniu dojrzałych postaw. Módlmy się za siebie nawzajem, aby nie brakowało nam pokory wobec Boga Stwórcy i wobec drugiego człowieka.

Maryjo, Królowo rodzin, módl się za nami!

Z serca błogosławię

✠ Adam Szal
Arcybiskup Metropolita Przemyski

List należy odczytać we wszystkich kościołach i kaplicach Archidiecezji Przemyskiej w 22. Niedzielę zwykłą, tj. 28 sierpnia 2022 r.

⁹ Syr 3,29.